

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **J. Š.**, zastoupeného JUDr. Davidem Černým, advokátem, se sídlem U Nádrže 625/6, Praha 8 - Kobylisy, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, odbor dopravy a silničního hospodářství, se sídlem Tř. T. Bati 21, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2012, č. j. KUZZL-90809/2011, sp. zn. KUSP-90809/2011/DOP/Ze, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 5. 2014, č. j. 58 A 17/2012 – 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Včas podanou kasační stížností žalobce brojí proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 13. 5. 2014, č. j. 58 A 17/2012 – 37 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2012, č. j. KUZZL-90809/2011, sp. zn. KUSP-90809/2011/DOP/Ze (dále jen „napadené rozhodnutí“).

Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm, odbor dopravy, ze dne 30. 11. 2011,

č. j. MěÚ/OD/40448/233/2011/EP (dále „rozhodnutí orgánu prvního stupně“), jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. d) a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v rozhodném znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), a ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla“). Za spáchání těchto přestupků byla žalobci uložena pokuta ve výši 27.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců. Konkrétně přestupkové jednání žalobce spočívalo v tom, že dne 21. 8. 2011 okolo 10:50 hodin na účelové komunikaci u rozestavěných domů, po odbočení vlevo z místní komunikace ulice Starozuberská, v blízkosti místní části Vlkoprady v obci Zubří, při silniční kontrole jako řidič motorového vozidla Škoda Forman RZ X se na výzvu policisty odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, čímž porušil ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu. Při této kontrole u sebe žalobce zároveň neměl řidičský průkaz a osvědčení o registraci vozidla, čímž porušil ustanovení § 6 odst. 8 písm. a), resp. § 6 odst. 8 písm. b) zákona o silničním provozu. Žalobce u sebe při této kontrole neměl ani zelenou kartu, čímž porušil ustanovení § 17 odst. 1 zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

V **napadeném rozsudku** vzal krajský soud za prokázané, že dne 21. 8. 2011 policisté pprap. Bc. R. G. a nstržm. A. A. projížděli po spojovací cestě mezi Starým a Novým Zubřím. Měli k dispozici vozidlo zn. Škoda Octavia v barvách Policie ČR. V okamžiku, kdy stáli přímo na křižovatce, vyjelo ze Starého Zubří, ul. Starozuberská, osobní motorové vozidlo tovární značky Škoda Forman, RZ X, bílé barvy, které v okamžiku, kdy spatřilo policejní hlídku, prudce zabrzdilo a strhlo řízení směrem doleva, ze směru jeho jízdy. Policisté se proto rozhodli řidiče zkontrolovat. Vzdálenost mezi vozidlem Policie ČR a vozidlem řidiče byla cca 150 metrů. I na tuto vzdálenost si oba policisté všimli, že ve vozidle je pouze osoba řidiče. Vozidlo následně pokračovalo po účelové komunikaci směrem k novostavbám, které se zde nacházejí a které jsou vzdálené asi 30 metrů od hlavní pozemní komunikace. Společně měli policisté na vozidlo stále dobrý výhled. Vozidlo zastavilo před jedním z těchto domů a řidič vozidlo opustil a rychlým krokem šel směrem od hlavní pozemní komunikace a od svého osobního motorového vozidla pryč. Řidiče policisté zastavili ve vzdálenosti asi 20 metrů od místa, kde zastavil s vozidlem. Vyzvali jej k předložení dokladů potřebných k provozu a řízení osobního motorového vozidla. Řidič tomu nevyhověl a reagoval slovy, že žádné doklady u sebe nemá. Ztotožnění řidiče proběhlo v evidenci Policie ČR a bylo zjištěno, že se jedná o osobu žalobce. Následně byl vyzván slovy: „Jménem zákona Vás vyzývám k podrobení se orientačnímu vyšetření, dechové zkoušce přístrojem Dräger ke zjištění, zda nejste pod vlivem alkoholických nápojů“. Na tuto výzvu reagoval žalobce slovy, že žádné osobní motorové vozidlo neřídí, a tudíž se žádné zkoušky ani jinému vyšetření nepodrobí. S dalším postupem byl žalobce řádně obeznámen a na místě bylo sepsáno oznámení o přestupku, ke kterému se odmítl jakýmkoliv způsobem vyjádřit a rovněž jej odmítl podepsat. Z místa pak odešel. Krajský soud se ztotožnil s posouzením, které provedly správní orgány, když uznaly žalobce vinným ze spáchání výše vymezených přestupků.

S jednotlivými žalobními námitkami se krajský soud vypořádal následovně. K námitkám, že obvinění nemá oporu ve spisu orgánu policie, že z úředního záznamu

pokračování

nevyplývá, že za žalobcem jela policejní hlídka, a že nstržm. A. A. samostatný úřední záznam nese-psal a „nalézacímu orgánu“ nepředložil, uvedl krajský soud, že tyto jsou zcela nedůvodné. Ve spisovém materiálu Policie ČR, zejména v úředním záznamu ze dne 21. 8. 2011 a oznámení přestupku vyhotoveného téhož dne, je zcela jasně a bez pochybností popsána jak jízda, tak i chování a reakce žalobce po zastavení vozidla, včetně odmítnutí orientační dechové zkoušky a odmítnutí předložení požadovaných dokladů. Namítal-li žalobce, že nstržm. A. úřední záznam nese-psal a nepředložil, čímž měl zřejmě na mysli oznámení přestupku, není možno tomuto tvrzení přisvědčit, neboť uvedený záznam je podepsán oběma členy policejní hlídky. Dále žalobce namítal, že popis skutku v rozhodnutí je nejednoznačný. Žalobce konkrétně namítal, že ve skutkové větě výroku není uveden průběh žalobcova jednání a není v ní uvedeno, zda bylo žalobcovo vozidlo, které měl řídit, hlídkou zastaveno, taktéž v ní není uvedeno, jaká osoba ho k dechové zkoušce vyzvala a není v ní uvedeno konkrétní znění této výzvy. Žalobce tvrdil, že „nalézací orgán“ lže a že rozhodnutí je vykonstruované a zmatečné. I tyto námitky krajský soud posoudil jako nedůvodné. Krajský soud uvedl, že ve výroku rozhodnutí orgánu prvního stupně je zřetelně popsáno, jakého protiprávního jednání se žalobce dopustil, kdy a kde se ho dopustil, a jaká zákonná ustanovení tímto jednáním porušil. Ve výroku rozhodnutí není nutno uvádět jména, příjmení a funkce příslušníků policejního orgánu a již vůbec ne konkrétní znění výzvy, aby se žalobce podrobil dechové zkoušce. Krajský soud dále nepřisvědčil námitce žalobce, že policejní orgán při výzvě nesplnil jeho poučovací povinnost, když zjistil, že ve spise je založeno písemné poučení, které je podepsáno oběma policisty a které žalobce odmítl podepsat. K tvrzení žalobce, že ten byl zkrácen na jeho právu na obhajobu, když správní orgán rozhodl o skutku, o kterém nevedl řízení, krajský soud uvedl, že ze spisu je zřejmé, že žalobci bylo obvinění řádně sděleno, přičemž právě o tomto obvinění bylo následně rozhodnuto. K námitce, že v řízení nebyl vyslechnut svědek J. M., krajský soud uvedl, že ten řídit žalobce vozidlo neviděl ani neviděl žalobce toto vozidlo opouštět. Navíc bylo zjištěno, že v průběhu správního řízení tento svědek zemřel. Krajský soud taktéž nemohl přisvědčit námitce spočívající v tom, že měl být proveden důkaz znaleckým posudkem ohledně zdravotního stavu policisty G. Ani ze svědecké výpovědi tohoto policisty ani z jiných dokladů obsažených ve správním spise nevznikly pochybnosti o tom, že by tento svědek byl nezpůsobilý výkonu svého povolání. Neprovedl-li správní orgán prvního stupně ohledání či šetření na místě samém není ani toto žalobní námitka důvodná, neboť zákonem je zcela ponecháno na úvaze správního orgánu, které důkazy v řízení provede a které považuje za neúčelné, nevhodné a nadbytečné. K námitce, že žalovaný nemohl rozhodovat ve věci dříve, než bylo vyřízeno odvolání žalobce proti usnesení, jímž byla zamítnuta jeho námitka podjatosti oprávněné úřední osoby, krajský soud uvedl, že tato skutečnost žalovanému nebránila v tom, aby pokračoval v řízení. Žalovaný tak nemohl zatížit řízení vadou.

V **kasační stížnosti** žalobce (dále „stěžovatel“) uvádí, že tvrzení žalovaného, že žalobce byl vyzván policistou k podrobení se vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, nemá oporu ve spisech. Ze spisu nevyplývá, že by stěžovatel byl řidičem předmětného vozidla. Tvrzení, že by policejní hlídka měla jet za stěžovatelem, se ve spise také nevyskytuje. Stěžovatel zdůrazňuje, že silniční kontrolou se rozumí taková kontrola, kdy oprávněná osoba ve stejnokroji zákonem předpokládaným způsobem zastaví vozidlo a následně provede kontrolu, zda řidič splňuje zákonné povinnosti. K silniční kontrole však nedošlo a žádným způsobem to nevyplývá ze

spisového materiálu, ze kterého pouze vyplývá, že policejní hlídkou byla zastavena osoba, která se nacházela několik desítek metrů od vozidla, tedy nikoliv, že by tato osoba byla řidičem, a proto se nemohlo jednat o silniční kontrolu. Ani z napadeného rozhodnutí a napadeného rozsudku není seznatelné, z čeho vzal nalézací orgán za prokázané, že za osobním vozem, který měl řídit stěžovatel, jel předmětný policejní vůz. A contrario, z úředního záznamu vyplývá, že policisté měli stát na křižovatce, nikoliv jet za předmětným osobním vozem. Také nelze vzít za prokázané, že policisté z onoho místa řidiče viděli, resp. zdali jej vidět vůbec mohli. Stěžovatel zdůrazňuje, že samotná výpověď jednoho policisty, kdy druhý policista se chová přinejmenším podivně (zde stěžovatel odkázal na žalobu, ve které rozporoval duševní stav policisty G.), není dostatečným důkazem. Stěžovatel namítá, že krajský soud se nevypořádal s tím, že žalovaný odmítl provést stěžovatelem navrhované důkazy, zejména pak, že bez dalšího odmítl ohledání či šetření na místě samém. Je samozřejmě pravdou, že není povinností správního orgánu provádět veškeré navrhované důkazy, avšak v daném případě byl bez bližšího odůvodnění odmítnut důkaz, respektive bylo odmítnuto šetření na místě samém, když je pro daný případ zcela nezbytné odpovědět na otázku, zda je vůbec reálně možné nejen vidět nýbrž i rozpoznat na vzdálenost 150 metrů určitou osobu. Rozhodnutí o odmítnutí tohoto důkazu jakožto důkazu nadbytečného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Stěžovatel dále namítá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku, zdali žalovaný mohl v řízení pokračovat i přesto, že nebylo rozhodnuto o odvolání stěžovatele proti usnesení, jímž nebylo vyhověno námitce podjatosti osoby oprávněné k rozhodování v odvolacím řízení. Soud sám uznal, že žalovaný pokračoval v řízení, byť ještě nebylo pravomocně rozhodnuto o podané námitce, avšak uvádí, že tím nedošlo k vadě správního řízení. Stěžovatel má pak za to, že takové rozhodnutí soudu je nezákonné. Skutečnost, že rozhodnutí o námitce podjatosti nepředcházelo rozhodnutí ve věci, způsobuje zmatečnost odvolacího řízení. Jako komfortní řešení se stěžovateli jeví řízení o přestupku přerušit do doby, než bude rozhodnuto o námitce podjatosti. Když tak žalovaný neučinil, nevychází jeho rozhodnutí ze stavu zjištěného tak, aby o něm nevznikaly důvodné pochybnosti, neboť s k přihlédnutím k zásadě *in dubio pro reo* rozhodoval vyloučený úředník, nebylo-li s konečnou platností, v instanci správní, rozhodnuto, že vyloučen není. K tomu dále stěžovatel uvedl, že Nejvyšší správní soud judikoval, že proti rozhodnutí o námitce podjatosti nelze samo o sobě brojit žalobou podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož se jedná o podkladové rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s.

Ve **vyjádření** ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že ze spisu zřetelně vyplývá, že stěžovatel byl řidičem vozidla. Jako zcela mechanické pak žalovaný považuje stěžovatelovo pojetí institutu silniční kontroly. Kontrola řidičů vozidel se odvíjí zejména od účasti řidiče na silničním provozu a neznamená vždy automaticky, že jedinou variantou kontroly řidiče v silničním provozu může být postup stěžovatelem popsáný v kasační stížnosti. Stěžovatel před zastavením a vystoupením z vozidla vozidlo v silničním provozu řídil. Byla zachována jedna nepřetržitá na sebe navazující dějová linka, která nebyla ani přerušena např. tím, že by policisté sledovaného řidiče ztratili z dohledu apod. Policisté tedy byli plně oprávněni vyzvat řidiče k předložení dokladů potřebných k řízení motorového vozidla, jakož i požadovat od řidiče, aby se podrobil dechové zkoušce, což odmítl. Policisté neměli ani důvod zastavit vozidlo stěžovatele způsobem stanoveným § 79 odst. 2 zákona o silničním provozu, neboť při příjezdu na místo již vozidlo stálo, stěžovatel

pokračování

z vozidla vystupoval a odcházel pryč. Oprávnění policistů k předmětné výzvě a předložení dokladů není zúženo pouze na situaci, kdy řidič fyzicky sedí za volantem. Tento názor žalovaný podporuje citací rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2011, č. j. 2 As 1/2011 – 60. Žalovaný s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že se dostatečně vypořádal s návrhem stěžovatele na provedení důkazu ohledání či šetření na místě samém. Skutečnost, že obviněný byl řidičem uvedeného motorového vozidla, je zřejmá z provedených důkazů, není tedy zřejmé, k čemu by provedení stěžovatelem navržených důkazů mohlo přispět, a proto bylo vyhodnoceno jako nadbytečné. Žalovaný zdůraznil, že o duševním stavu policisty G. není pochyb, a proto je tato námitka pouze flagrantním a neodůvodněným obviněním. K námitce podjatosti úřední osoby žalovaný uvádí, že ta byla vypořádána usnesením vedoucí odboru dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 12. 1. 2012 tak, že úřední osoba není vyloučena z úkonů odvolacího řízení. Usnesení se stalo předběžně vykonatelným a po vypořádání námítky podjatosti nic nebránilo tomu, aby bylo v řízení pokračováno vydáním rozhodnutí. Tento názor stěžovatel podporuje citací rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012 - 32. Podané odvolání k Ministerstvu dopravy proti usnesení o námitce podjatosti zákonnost postupu žalovaného nikterak nezměnilo v jeho neprospěch. Stěžovatelem navrhované „konformní řešení“ spočívající v přerušení řízení k ničemu přispět nemohlo, neboť žalovaný se s námitkou podjatosti vypořádal dle § 14 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), bylo o ní rozhodnuto bez zbytečného odkladu, a splnil tedy správním řádem vymezené kroky pro další zákonný postup v řízení spočívající ve vydání rozhodnutí ve věci samé. Po odvolání stěžovatele proti usnesení žalovaný předal spisový materiál Ministerstvu dopravy, které doposud o odvolání proti usnesení nerozhodlo. Stěžovatel se po celé dva roky nestaral o vypořádání námítky podjatosti v odvolacím řízení, přitom měl upozornit na nečinnost Ministerstva dopravy on sám.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že byla podána osobou oprávněnou včas a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

Kasační stížnost **není důvodná**.

Podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoliv takové vyšetření není spojeno s nebezpečím pro její zdraví. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu stanoví právě povinnost řidiče podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.

Podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona. V hlavě II zákona o silničním provozu se mj. stanoví povinnost řidiče mít při řízení u sebe řidičský průkaz [§ 6 odst. 8 písm. a) zákona o silničním provozu] a mít při řízení u sebe osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu [§ 6 odst. 8 písm. b) zákona o silničním provozu].

Podle § 17 odst. 1 zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla je řidič při provozu vozidla na pozemní komunikaci povinen mít u sebe zelenou kartu nebo doklad o hraničním pojištění a na požádání jej předložit příslušníku Policie České republiky. Pokud fyzická osoba jako řidič vozidla v rozporu s § 17 odst. 1 nepředloží zelenou kartu, nebo doklad o hraničním pojištění, dopustí se tím přestupku dle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

Nejprve se Nejvyšší správní soud musel vypořádat s namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, neboť v případě shledání existence této vady je zpravidla další přezkum rozhodnutí krajského soudu bezpředmětný. Touto vadou soudního rozhodnutí se ostatně soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal (srov. § 109 odst. 3 s. ř. s.). V případě napadeného rozsudku však soud takovou vadu neshledal. Stěžovatel konkrétně namítá, že krajský soud se nevypořádal s tím, že žalovaný odmítl provést stěžovatelem navrhané důkazy, zejména pak, že bez dalšího odmítl ohledání či šetření na místě samém. Krajský soud na str. 5 – 6 napadeného rozsudku uvádí důvody, proč má za to, že správní orgány správně posoudily, že provádět žalobcem navržené důkazy by bylo nadbytečné. K navrženému výsledku J. M. krajský soud především uvedl, že tento svědek v průběhu správního řízení zemřel. K navrženému provedení znaleckého posudku ohledně zdravotního (mentálního) stavu svědka G. krajský soud uvedl, že z jeho svědecké výpovědi a z jiných dokladů obsažených ve spise nevznikly pochybnosti o jeho zdravotní způsobilosti. K navrženému důkazu v podobě ohledání či šetření na místě samém krajský soud vskutku poněkud stručně uvedl, že je na úvaze správního orgánu, které důkazy provede. Takové odůvodnění však nelze považovat za nepřezkoumatelné, neboť ze zbylého textu odůvodnění v této části, kde krajský soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, vyplývá, že krajský soud se s tímto hodnocením žalovaného o neprovedení důkazu ztotožňuje. Stěžovatel v žalobě krajskému soudu nenabídl žádné argumenty, jak by provedení tohoto důkazu mohlo přispět k řešení věci, resp. proč považuje postup správních orgánů, které se rozhodly tento důkaz neprovádět, za chybný. Když tedy sám žalobce ponechal svou žalobní námitku v takto obecné rovině, nelze nyní krajskému soudu vyčítat, že se s ní vypořádal právě v míře odpovídající její obecnosti (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, vše zde citovaná judikatura je dostupná na www.nssoud.cz). Krajský soud nemusí hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, které již přesvědčivě vyslovily správní orgány (podobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013 – 128). Nejvyšší správní soud tak k namítané nepřezkoumatelnosti uzavírá, že napadený rozsudek je zcela srozumitelný, dostatečně odůvodněný a krajský soud se v něm dostatečně vypořádává s jednotlivými žalobními námitkami.

pokračování

Nejvyšší správní soud se dále vypořádal s námitkou stěžovatele spočívající v tom, že ze spisů nijak nevyplývá, že stěžovatel byl při silniční kontrole jako řidič předmětného motorového vozidla vyzván policistou k podrobení se vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Stěžovatel namítá, že policejní hlídkou byl zastaven, když se nacházel několik metrů od vozidla, tudíž že vozidlo neřídil, nebyl řidičem, a nemohlo se tedy jednat o silniční kontrolu (neměl být podroben výzvě ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem). Stěžovatel se také domnívá, že ze spisu nevyplývá tvrzení, že policejní hlídka za ním měla jet. Již opakovaně Nejvyšší správní soud uvedl, že povinnost řidiče podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, je upravena v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, přičemž jedinou podmínkou stanovenou zákonem pro podrobení se vyšetření na ovlivnění alkoholem je samotná výzva policisty (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 – 63; či ze dne 11. 3. 2015, č. j. 6 As 276/2014 – 61). K pojmu „řidič“ v této souvislosti Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011 – 63, vyslovil, že *„[p]ovinnost dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu podrobit se předmětnému vyšetření se vztahuje jedině na řidiče. Výraz „řidič“ je definován v § 2 písm. d) zákona o silničním provozu: jde o účastníka provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti. To ještě neznamená, že řidičem je pouze osoba aktuálně (tj. právě v daný okamžik) řídící vozidlo či tramvaj (či jedoucí na zvířeti), jak by se snad mohlo zdát z dikce předmětného ustanovení. Takový výklad by vedl k absurdním závěrům; v takovém případě by např. vyšetření, zda řidič není ovlivněn alkoholem, muselo probíhat přímo za jízdy. Dle zdejšího soudu je však stejně tak absurdní považovat za řidiče osobu, která po odstavení vozidla sedí již hodinu v hostinci a popíjí alkoholické nápoje.“* Dále např. v rozsudku ze dne 22. 2. 2011, č. j. 2 As 1/2011 – 60, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že takové výzvě lze podrobit i osobu, která se v danou chvíli nachází sice v bytě, ale existuje souvislost mezi výzvou a dřívější účastí vyzývané osoby v provozu na pozemních komunikacích (důvodné podezření, že se podílela na dopravní nehodě). Je tedy evidentní, že výzvě, lze podrobit i osobu, která v danou chvíli nesedí přímo „za volantem“. Výklad, při kterém by nebylo možné osobu, která právě vystoupila z vozidla, podrobit oné výzvě, by vedl ke zcela absurdním výsledkům (srov. citovaný rozsudek č. j. 2 As 130/2011 – 63). Z uvedeného vyplývá, že pro posouzení důvodnosti kasačních námitek stěžovatele tak zůstalo zásadním to, zdali správní orgány náležitě posoudily, že stěžovatel byl řidičem ve smyslu zákona o silničním provozu, tedy že mohl být podroben výzvě ve smyslu § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že hodnocení důkazů je věcí správního orgánu a je ovládáno zásadou jejich volného hodnocení. Správní orgán hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny ve vzájemné souvislosti. Kritériem volného hodnocení důkazů jsou zásady logiky, přičemž v odůvodnění správního rozhodnutí musí být způsob hodnocení důkazů náležitým způsobem popsán. Těmto požadavkům rozhodnutí správních orgánů vyhovují (viz dále). Správní orgány při hodnocení skutkového stavu vycházely především ze svědeckých výpovědí policistů. Z výpovědí policistů vyplynulo, že policejní hlídka reagovala na podezřelé chování stěžovatele, který poté, co policejní hlídku zahlédl, prudce zabrzdil a strhl svůj vůz doleva, ze směru jízdy. Policejní hlídka ho poté následovala za účelem provedení kontroly, policejní hlídka stěžovatele neztratila z dohledu a bylo prokázáno, že stěžovatel byl jedinou

osobou ve vozidle. Poté, co vozidlo zastavil, vystoupil z něj a pokračoval v chůzi směrem od vozidla. Následně byl zastaven policejní hlídkou a vyzván k podrobení se zkoušce na přítomnosti alkoholu v krvi a k předložení dokladů potřebných pro řízení motorového vozidla. Tyto výzvy stěžovatel nesplnil a dopustil se tak výše uvedených přestupků. Policisté neměli pochyb o tom, že to byl právě stěžovatel, kdo auto řídil. Stěžovatel však nabídl správnímu orgánu zcela jinou skutkovou verzi, podle které předmětné vozidlo neřídil, a tudíž neměl povinnost podrobit se výzvě, zda není pod vlivem alkoholu. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval již v rozsudku ze dne 25. 7. 2006, č. j. 6 As 47/2005 - 84, *„existence rozporů mezi jednotlivými důkazy není neobvyklá, přičemž v takové situaci je správní orgán povinen důkazní postup řádně popsat a logicky i věcně přesvědčivě odůvodnit, jakým způsobem se s těmito rozpory vypořádal a z jakých důvodů uvěřil jedné z vzájemně protichůdných skutkových verzí.“* Všem těmto kritériím správní orgány vyhověly, když dostatečně podrobně a přesvědčivě popsaly, proč uvěřily skutkové verzi prezentované policisty, podpořené oznámením o přestupku, zatímco verzi uvedenou stěžovatelem označil žalovaný za „vrchol formalistického alibismu“. Správní orgány náležitě přihlédly k tomu, že policisté jsou při projednávání přestupků obecně považováni za důvěryhodné svědky, neboť zpravidla nemají na věci jakýkoliv zájem, vykonávají pouze svou služební povinnost a při tomto výkonu jsou vázání zákonem (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007 - 114; či ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 64/2008 - 42). Je zřejmé, že v individuálních případech může být zájem policistů na věci shledán, tak tomu však v nyní projednávané věci nebylo. Správní orgány správně neshledaly žádné věrohodné skutečnosti, které by vedly k domněnce o zaujatosti svědků – policistů. Dále správní orgány vzaly v potaz, že výpovědi policistů jsou konzistentní a ve vzájemném souladu, a že tedy od počátku tvoří ucelený řetězec informací o průběhu skutkového děje. Správními orgány tak bylo dostatečně prokázáno, že policejní vůz jel za stěžovatelovým vozidlem, že stěžovatel předmětné vozidlo bezprostředně před provedenou kontrolou řídil, a tedy že byl řidičem, který může být podroben výzvě ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Správními orgány bylo nade vší důvodnou pochybnost stanoveno, že stěžovatel se dopustil výše uvedených přestupků.

V tomto ohledu lze dále citovat závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 As 1/2010 - 58: *„(...) aplikace zásady in dubio pro reo není mechanická, jak se mylně domnívá stěžovatel. Základním předpokladem pro použití této zásady, a tedy i následného rozhodnutí ve prospěch "obviněného", je existence pochybností o správnosti a věrohodnosti zjištěného skutkového stavu. Není tedy možné zásadu in dubio pro reo automaticky použít vždy, když má rozhodující orgán k posouzení protichůdné důkazy. Existence rozdílných tvrzení a důkazů je typickou a nedílnou součástí řízení už jen z toho důvodu, že jsou navrhovány účastníky řízení, jejichž zájem na výsledku rozhodnutí je opačný. Použití zásady in dubio pro reo proto přichází v úvahu pouze tehdy, má-li i po zhodnocení všech důkazů (včetně jejich váhy, věrohodnosti atd.) rozhodující orgán pochybnosti o tom, zda byl skutkový stav dostatečně zjištěn, případně o tom, jak rozhodnout.“* Jak však vyplývá z výše uvedeného, po zhodnocení všech důkazů rozhodující orgán neměl (a ani mít nemohl) žádné pochybnosti o tom, že skutkový stav byl zjištěn dostatečným způsobem, tedy že stěžovatel spáchal uvedené přestupky. Samotná protichůdná a účelová tvrzení stěžovatele nemohla důvodnou pochybnost založit. Nejvyšší správní soud tak nemohl přisvědčit stěžovatelovým námitkám.

pokračování

Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit ani námitce, že krajský soud nesprávně posoudil otázku toho, že i přestože nebylo rozhodnuto o námitce podjatosti oprávněné úřední osoby, žalovaný pokračoval v rozhodování, a tím zatížil řízení vadou. Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že podáním ze dne 6. 1. 2012 stěžovatel uplatnil námitku podjatosti oprávněné úřední osoby, jež byla určena k rozhodování o stěžovatelově odvolání proti rozhodnutí orgánu prvního stupně o přestupku. Usnesením ze dne 12. 1. 2012, č. j. KUZL-1921/2012, které bylo zmocněnci stěžovatele doručeno dne 12. 1. 2012, tedy před rozhodnutím o ve věci samé, rozhodla služebně nadřízená (představená) oprávněné úřední osoby o námitce podjatosti tak, že tato osoba není vyloučena z projednávání věci. Tím bylo tedy rozhodnuto o stěžovatelově námitce podjatosti, a to bez zbytečného odkladu. Proti tomuto usnesení stěžovatel brojil odvoláním. Ustanovení § 76 odst. 5 správního řádu však takovému odvolání nepřiznává odkladný účinek. Žalovaný tak mohl pokračovat v řízení a vydat rozhodnutí ve věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012 – 32). Když tak žalovaný učinil, postupoval v souladu se zákonem. Žalovaný v žádném případě, především s ohledem na běžící prekluzivní lhůtu, nemusel přerušovat řízení do doby, než bude rozhodnuto o odvolání proti usnesení o vyřízení námítky podjatosti. Z uvedeného vyplývá, že žalovaný řízení žádnou vadou nezatížil.

III. Závěr a náklady řízení

Nejvyšší správní soud neshledal, že by v daném případě byl naplněn jakýkoliv kasační důvod. S posouzením a postupem krajského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožnil, a proto kasační stížnost stěžovatele ve smyslu § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. tak, že vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu